NN 81/2020 (15.7.2020.), Pravilnik o gospodarenju otpadom

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

1517

Na temelju članka 86. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) ministar zaštite okoliša i energetike donio je

PRAVILNIK
O GOSPODARENJU OTPADOM

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se:

1. uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta

2. sadržaj, način vođenja, te sadržaj rješenja o upisu u Očevidnik prijevoznika otpada, Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očevidnik trgovaca otpadom, Očevidnik reciklažnih dvorišta, Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i Očevidnik oporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, Očevidnik nusproizvoda, Očevidnik ukidanja statusa otpada te izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti

3. postupci oporabe, način izvođenja oporabe te vrste i količine otpada za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom i

4. pojedinosti financijskog jamstva i način postupanja Ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i nadležnog upravnog tijela u vezi financijskog jamstva.

(2) Ovim Pravilnikom propisuje se:

1. sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje ili izmjenu dozvole za gospodarenje otpadom, oblik i sadržaj obrasca dozvole za gospodarenje otpadom, način izračuna iznosa osiguranja ili jamstva banke za pošiljku otpada koja podliježe notifikacijskom postupku, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole

2. sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te rokove za dostavu podataka i

3. obrazac pratećeg lista, oblik, izgled i način vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom prenosi se u pravni poredak Republike Hrvatske Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.), kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.), u dijelu koji se odnosi na iznimku od obveze ishođenja dozvole za oporabu otpada i način vođenja obveznih podataka o otpadu.

Pojmovi i definicije

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada* (u daljnjem tekstu: e-ONTO) je mrežna aplikacija informacijskog sustava gospodarenja otpadom za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada kojom se objedinjavaju podaci o tokovima otpada u sustavu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

2. *Fond* je Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

3. *građevina za obradu otpada* je građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja postupak oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada

4. *lokacija gospodarenja otpadom* je katastarska općina i čestica ili više katastarskih čestica:

– određenih dozvolom za gospodarenje otpadom, uključujući prostor reciklažnog dvorišta za građevni otpad i lokaciju na kojoj se postavlja mobilni uređaj za obradu otpada

– određenih rješenjem o upisu u Očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom

– na kojima se nalazi reciklažno dvorište

5. *lokacija korištenja mulja* je katastarska čestica ili više katastarskih čestica, koje se međusobno dodiruju odnosno graniče jedna s drugom i na kojima se mulj koristi sukladno posebnom propisu koji uređuje gospodarenje muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi

6. *lokacija otkupa otpada* je prostor u kojem trgovac otpadom preuzima otkupljeni otpad u postupku trgovanja otpadom na malo i vozilo kojim se obavlja otkup otpada

7. *Ministarstvo* je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša

8. *mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica* je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a koja služi odvojenom prikupljanju propisanih vrsta otpada

9. *pratећi list* je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba sukladno zakonu kojim se uređuje održivo gospodarenje otpadom

10. *pošiljatelj* je osoba koja predaje pošiljku otpada primatelju

11. *primatelj* je osoba koja je ovlaštena preuzeti određeni otpad u posjed i koja preuzima odgovarajuću pošiljku otpada u posjed od pošiljatelja

12. *prodavatelj otpada* (u daljnjem tekstu: prodavatelj) je fizička osoba koja prodaje otpad u postupku trgovanja otpadom na malo

13. *primarni spremnik* je posuda, kanister, kontejner, bačva, kutija, vreća, spremnik koji je dio građevine (»boks«) i drugi odgovarajući spremnik koji sprječava rasipanje, razlijevanje i/ili ispuštanje otpada u okoliš

14. *sekundarni spremnik* je spremnik, prihvatni bazen ili sabirna posuda odgovarajućeg volumena i konstrukcije koji sprječava istjecanje tekućeg otpada iz primarnog spremnika u okoliš

15. *skladište* je građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada za potrebe obavljanja djelatnosti sakupljanja, oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada, te prostor u sklopu reciklažnog dvorišta i poslovnog prostora proizvođača i/ili posjednika otpada

16. *Zakon je* Zakon o održivom gospodarenju otpadom

17. *Zavod je* Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva.

(2) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju jednako značenje pojmovima utvrđenim u Zakonu

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI
UVJETI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Članak 4.

(1) Uvjeti za gospodarenje otpadom su uvjeti za obavljanje postupka i tehnoloških procesa gospodarenja otpadom.

(2) Dozvola za gospodarenje otpadom izdaje se za djelatnost:

– sakupljanja otpada postupkom sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada

– druge obrade otpada postupkom pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja

– oporabe postupkom:

1. R 1 korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije

2. R 2 obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala

3. R 3 recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinofikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije)

4. R 4 recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala

5. R 5 recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje tla koje rezultira oporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala

6. R 6 regeneracija otpadnih kiselina ili lužina

7. R 7 oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja

8. R 8 oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora

9. R 9 ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja

10. R 10 tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednoga ili ekološkoga poboljšanja

11. R 11 upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R 1 – R 10

12. R 12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R 1 – R 11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije oporabe, uključujući prethodnu preradu kao što su, među ostalim, rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1 – R11)

13. R 13 skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R 1 – R 12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja) i

14. PU priprema za ponovnu uporabu

– zbrinjavanja postupkom:

1. D 1 odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)

2. D 2 obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.)

3. D 3 duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.)

4. D 4 odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.)

5. D 5 odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.)

6. D 6 ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane,

7. D 7 ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno

8. D 8 biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod
D 1 – D 12

9. D 9 fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 – D 12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.)

10. D 10 spaljivanje otpada na kopnu

11. D 12 trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.)

12. D 13 spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D 1 – D 12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja, uključujući prethodnu preradu, primjerice, među ostalim, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 12)

13. D 14 ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 13 i

14. D 15 skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja).

(3) Iznimno od stavka 2. podstavka 3. točke 1. ovoga članka, dozvola za gospodarenje otpadom se ne izdaje za postupak R1 korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije ako je taj postupak energetske oporabe određenog neopasnog otpada u svrhu proizvodnje toplinske energije koji se obavlja temeljem upisa u Očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom.

(4) Iznimno od stavka 2. podstavka 3. točke 3. ovoga članka, dozvola za gospodarenje otpadom se ne izdaje za postupak R3 recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala ako je taj postupak biološka aerobna oporaba biootpada u svrhu proizvodnje komposta, ili biološka anaerobna oporaba biootpada u svrhu proizvodnje bioplina i digestata, ili oporaba otpadnog ulja radi proizvodnje biogoriva, ili oporaba drvnog otpada u svrhu proizvodnje proizvoda od drva koji se obavlja temeljem upisa u Očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom.

(5) Iznimno od stavka 2. podstavka 3. točke 5. ovoga članka, dozvola za gospodarenje otpadom se ne izdaje za postupak R5 recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala ako je taj postupak oporaba anorganskog otpada u svrhu gradnje ili oporaba otpadnog asfalta za proizvodnju asfalta na asfaltnoj bazi ili nasipavanje otpada koji se obavljaju temeljem upisa u Očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom.

(6) Iznimno od stavka 2. podstavka 3. točke 14. ovoga članka, dozvola za gospodarenje otpadom se ne izdaje za postupak PU priprema za ponovnu uporabu ako je taj postupak popravak i čišćenje električnih i elektroničkih uređaja u svrhu ponovnog korištenja koji se obavlja temeljem upisa u Očevidnik oporabe otpada za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom.

Uvjeti za obavljanje postupka gospodarenja otpadom

Članak 5.

(1) Uvjeti za obavljanje postupka gospodarenja otpadom su opći uvjeti gospodarenja otpadom i posebni uvjeti gospodarenja otpadom propisani ovim Pravilnikom te posebnim propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada.

(2) Opći uvjeti gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: opći uvjeti) su uvjeti koje mora ispuniti svaka pravna osoba i fizička osoba – obrtnik kada obavlja djelatnost, postupak ili tehnološki proces gospodarenja otpadom.

(3) Posebni uvjeti gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: posebni uvjeti) su uvjeti za obavljanje pojedinih postupaka i tehnoloških procesa, propisani ovim Pravilnikom i propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada, koje mora ispuniti pravna osoba i fizička osoba – obrtnik koja obavlja postupak gospodarenja otpadom.

Opći uvjeti gospodarenja otpadom

Članak 6.

(1) Opći uvjeti kojima mora udovoljiti lokacija gospodarenja otpadom i građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja postupak gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: građevina) su:

1. da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more
2. da je onemogućeno raznošenje otpada u okoliš, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i ispuštanje u okoliš
3. da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada
4. da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu
5. da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad
6. da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom
7. da je lokacija gospodarenja otpadom označena sukladno članku 29. ovoga Pravilnika
8. da je do lokacije gospodarenja otpadom omogućen nesmetan pristup vozilu i
9. da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

(2) Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom potrebno je udovoljiti i sljedećim uvjetima:

1. da je građevina natkrivena i
2. da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 1. ovoga članka građevina ne mora biti natkrivena ako se u Elaboratu gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu: Elaborat), ovisno o opasnom svojstvu i vrsti otpada kojim će se u njemu gospodariti, iznesu i obrazlože razlozi zbog kojih građevina ili dio građevine ne može biti natkriven, ako posebnim propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada nije propisano drugačije.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ako se postupak gospodarenja otpadom obavlja mobilnim uređajem za obradu otpada obvezno je ispuniti uvjete propisane stavkom 1. točkama 2. i 4. do 9. ovoga članka te lokacija na kojoj je postavljen mobilni uređaj za obradu otpada mora biti ograđena.

(5) Ako se obavlja odlaganje otpada postupkom D1, D2, D3, D4, D5 ili D12 ne primjenjuju se uvjeti propisani stavkom 1. točkama 3. i 6. i stavkom 2. ovoga članka, već se primjenjuju samo uvjeti propisani posebnim propisom kojim se uređuje odlaganje otpada.

(6) Ako se obavlja odlaganje otpada postupkom D7 ne primjenjuju se uvjeti propisani stavcima 2. i 3. ovoga članka već se primjenjuju samo uvjeti propisani posebnim propisom kojim se uređuje odlaganje otpada.

Posebni uvjeti gospodarenja otpadom

Članak 7.

(1) Posebni uvjet za djelatnost sakupljanja otpada je upis u Očevidnik prijevoznika otpada ili ugovor o usluzi prijevoza otpada s osobom upisanom u Očevidnik prijevoznika otpada.

(2) Posebni uvjet za djelatnost sakupljanja otpada, oporabe otpada, zbrinjavanja otpada i druge obrade otpada, osim za postupak obrade otpada mobilnim uređajem je raspolaganje skladištem otpada.

(3) Posebni uvjet za postupak gospodarenja otpadom koji je dio djelatnosti oporabe, zbrinjavanja i druge obrade otpada je raspolaganje uređajima, odnosno opremom za obradu otpada.

(4) Posebni uvjeti za termičku obradu otpada postupcima R1 i D10 propisani su posebnim propisom kojim se uređuje termička obrada otpada.

(5) Posebni uvjeti za odlaganje otpada postupcima D1, D2, D3, D4, D5, D7 i D12 propisani su posebnim propisom kojim se uređuje odlaganje otpada.

(6) Posebni uvjeti za postupak koji uključuju gospodarenje otpadom koji je posebna kategorija otpada propisani su propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

(7) Posebni uvjet za obradu otpada mobilnim uređajem je da lokacija gospodarenja otpadom na kojoj se namjerava obavljati obrada otpada mobilnim uređajem mora biti mjesto nastanka otpada koji se namjerava obrađivati mobilnim uređajem za obradu otpada ili mora biti mjesto na kojem se otpad, koji nastaje obradom mobilnim uređajem za obradu otpada, ugrađuje u materijale.

Tehnološki proces prikupljanja otpada

Članak 8.

(1) Otpad se mora prikupljati vozilom koje je opremljeno s opremom koja onemogućava rasipanje, prolijevanje, odnosno ispuštanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa.

(2) Za prikupljanje opasnog otpada u pogledu uvjeta opremljenosti i označavanja vozila, ukoliko opasni otpad odgovara definiciji opasnih tvari sukladno propisima kojima se uređuje prijevoz opasnih tvari, tada se pri prijevozu na odgovarajući način primjenjuju i odredbe propisa kojima se uređuje prijevoz opasnih tvari.

Tehnološki proces prihvata otpada

Članak 9.

(1) Tehnološki proces prihvata otpada uključuje provjeru dokumentacije o otpadu, pregled otpada kojeg se preuzima te poduzimanje ostalih mjera sukladno Elaboratu.

(2) Provjerom dokumentacije o otpadu mora se utvrditi cjelovitost i točnost propisane prateće dokumentacije otpada kojeg se preuzima.

(3) Osoba koja preuzima otpad dužna je, u okviru tehnološkog procesa prihvata otpada, vizualnim pregledom otpada utvrditi odgovara li pošiljka otpada koju preuzima dokumentaciji koja prati tu pošiljku.

(4) Tehnološki proces prihvata otpada koji se obavlja u okviru postupka zbrinjavanja otpada na odlagalištu otpada mora biti u skladu s uvjetima propisanim ovim člankom i posebnim propisom kojim se uređuje odlaganje otpada.

Tehnološki proces skladištenja otpada u sklopu obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom

Članak 10.

(1) Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.

(2) Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom.

(3) Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:

1. izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada